

به نام خدا
ارزشیابی از یادگیری

مطالبی که در این فصل معرفی می شوند :

تعریف آزمونها ، انواع آزمونها ، تعریف اندازه گیری ، تعریف
ارزشیابی پیشرفت تحصیلی ، و انواع ارزشیابیهای پیشرفت
تحصیلی.

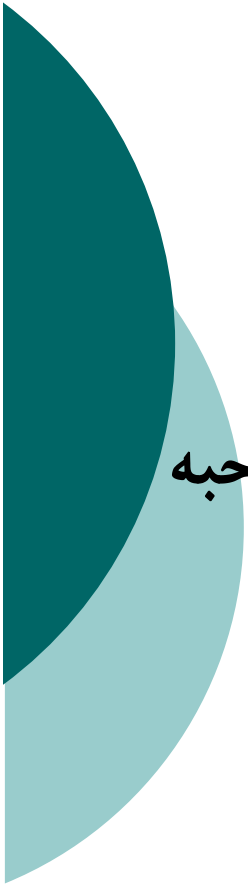

تعریف آزمون:

آزمون وسیله اندازه گیری در آموزش و پرورش و روانشناسی است و معمولاً شامل مجموعه ای سؤال می شود که در اختیارفردگذاشته می شود تا به آن پاسخ دهد.

آزمون یک روش نظام دار برای اندازه گیری نمونه ای از رفتار فرد
است برای اینکه بتوان آن رفتار را با توجه به معیار یا هنجار
ارزشیابی کرد.

روشهای مختلف اندازه گیری ویژگی های روانی و رفتاری:

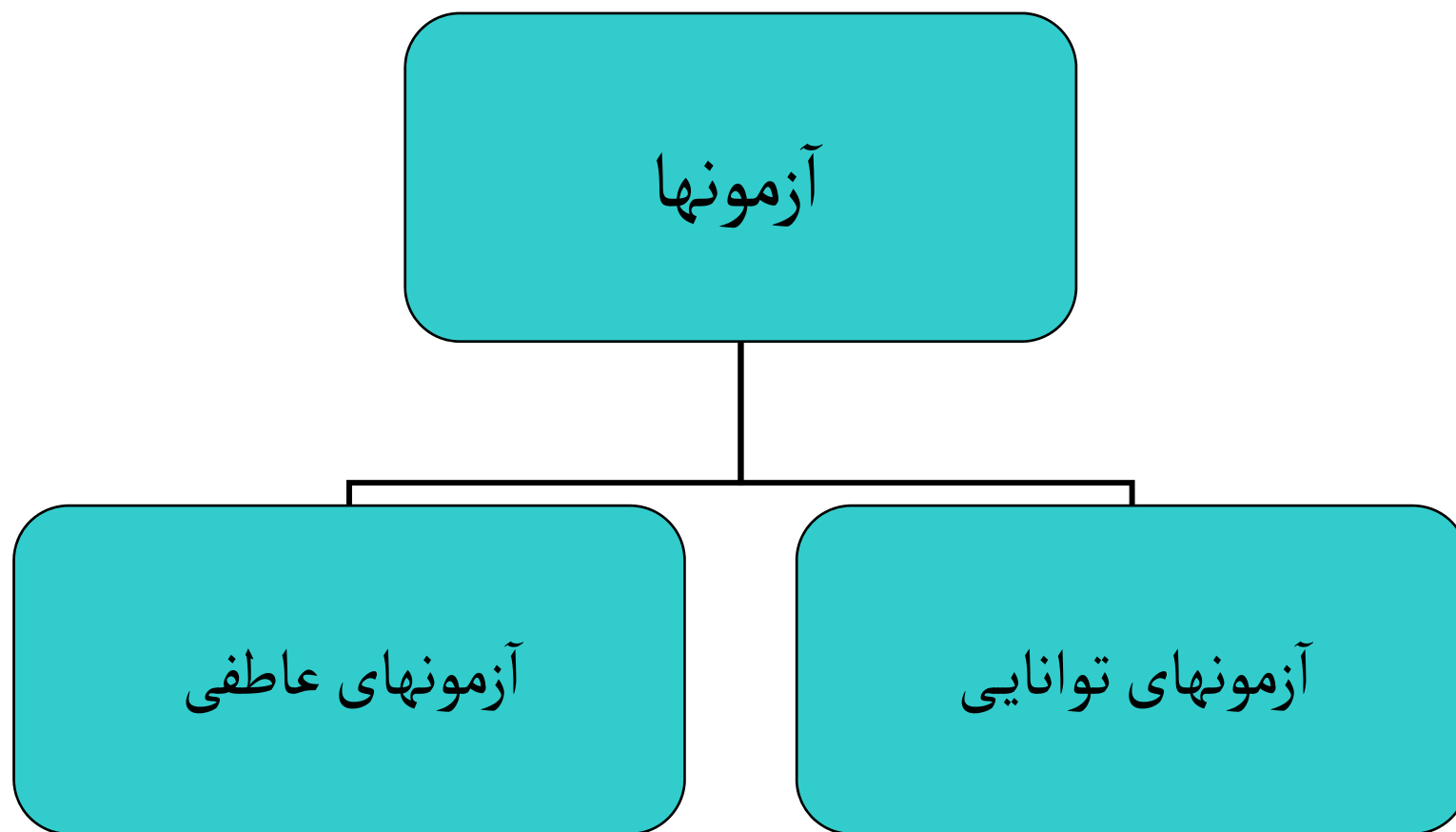
علاوه برآزمون که معروفترین روش می باشد می توان ازمشاهده ، مصاحبه و پرسشنامه نیز نام برد.

دلایل استفاده از آزمون ها:

- اندازه گیری توانائی های شناختی و حرکت .
- اندازه گیری ویژگی های شخصیتی و عاطفی.

انواع آزمونها:

تعریف آزمون های توانائی:

گروهی از آزمون ها هستند که آموخته ها ، مهارت ها و استعداد های افراد را می سنجند. دسته ای از آنها توانائی های شناختی و دسته ای دیگر توانائی های روانی . حرکتی را اندازه می گیرند.

موارد کاربرد انواع آزمون های توانائی:

آزمون های شناختی درزمینه های تحصیلی و فعالیتهای فکری و ذهنی به کار می رود .

آزمونهای روانی و حرکتی غالباً ، درموقعیتهای صنعتی ، نظامی و تربیت بدنی استفاده می شود.

تعریف آزمون های استعداد:

این آزمون ها مقدار توانائی و آمادگی فرد را برای انجام کارهائی که درآینده ظرفیت او را برای یادگیری مختلف می سنجند مانند:

آزمونهای هوش

استعدادهای مختلف

تعریف آزمون های پیشرفت تحصیلی:

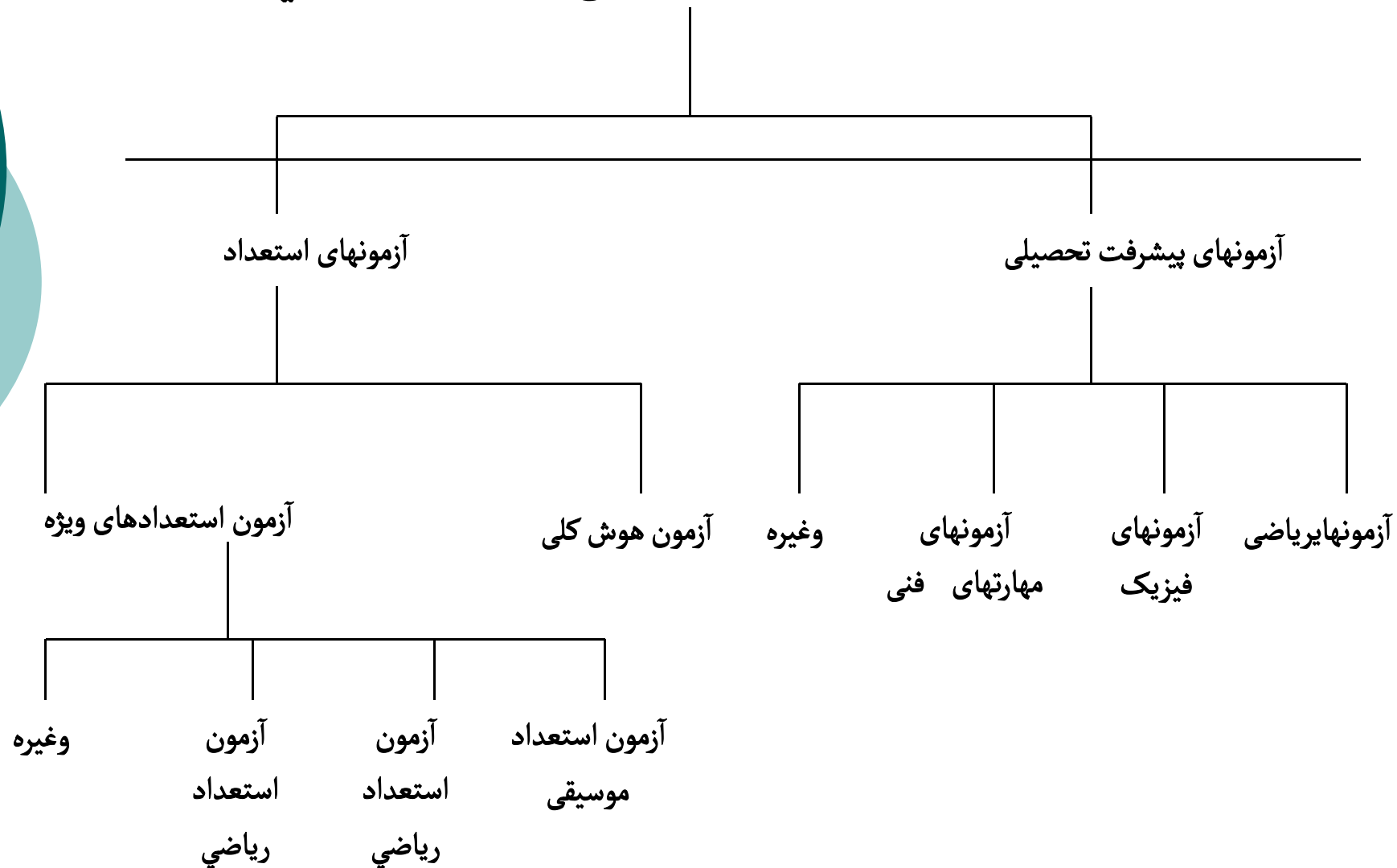
دانش و مهارتهائی را که فرد در یک موضوع مشخص تا لحظه اجرا آزمون کسب کرده است اندازه می گیرند و ناظر به گذشته هستند
مانند: آزمون پیشرفت ریاضی ، فیزیک و امثال اینها

تفاوت آزمونهای هوش با استعداد های ویژه:

هدف آزمونهای هوش اندازه گیری تواناییهای عمومی و پیش بینی موقعیتهای همه جانبه فرد است در حالیکه آزمون استعداد ویژه ، برای پیش بینی موقعیت در یک زمینه فکری و عملی مشخص به کار می رود.

نمودار انواع آزمونهای توانایی

تعریف آزمون های عاطفی:

ویژگیهای عاطفی و شخصیتی افراد را اندازه گیری می کنند. دارای انواع زیادی هستند که مهمترین آنها شامل آزمون های شخصیت ، آزمون های نگرش و آزمون های علاقه می شوند.

تفاوت آزمون های عاطفی و توانایی:

. حداکثر عملکرد فرد را اندازه می گیرند. ولی آزمون های عاطفی وضع موجود آن را می سنجند.

. برای پیش بینی موقعیتهای تحصیلی و شغلی به کار می روند ،
ولی آزمونهای عاطفی در امر مشاوره و حل مسائل روانی . تربیتی کاربرد دارند.

تعریف شخصیت:

مجموعه رفتارهای فرد در موقعیتهای اجتماعی شخصیت را تشکیل می دهند. بعضی از روانشناسان ویژگیهای غیر رفتاری مانند: هوش، پیشرفت، وضعیت فیزیکی و ظاهری را نیز جزء شخصیت به حساب می آورند.

تقسیم بندی آزمون های توانائی:

این آزمون ها دارای دو دسته کلی می باشند:

آزمون های استعداد

آزمون های پیشرفت تحصیلی

انواع ابزارهای اندازه گیری شخصیت:

این ابزارها شامل سه دسته عمده به شرح زیر می شوند:

.پرسشنامه های گزارش شخصی

.پرسشنامه های جامعه سنجی

.فنون مشاهده ای

انواع آزمونهای شخصیت :

این آزمون ها برحسب روش مطالعه رفتار فرد و یا نحوه ارائه محرک
هابه سازمان یافته و فرافکن تقسیم می شوند.

تعریف آزمون های سازمان یافته و فرانکن:

در روش سازمان یافته ، محرکها را همه آزمودنیها یکسان تغییر می کنند
مانند: انواع پرسشنامه ها

در روش فرانکن محرکها به صورت سازمان نیافته ارائه می شوند که به
صورت متفاوت توسط آزمودنی ها تغییر و تفسیر می شوند مانند :

آزمون لکه های جوهر رو شاخ

تفاوت بین علاقه و نگرش:

علاقه احساس فرد نسبت به یک فعالیت است و منظور
از نگرش احساس فرد نسبت به یک شیء ، گروه یا نهاد
اجتماعی می باشد.

تعریف ارزشیابی:

سنجش عملکرد یادگیرندگان و مقایسه نتایج حاصل با هدفهای آموزشی از پیش تعیین شده به منظور تصمیم گیری در مورد نتایج مطلوب فعالیتهای آموزش معلم و یادگیری دانش آموزان.

تفاوت اندازه گیری و ارزشیابی:

ارزشیابی از اندازه گیری جامعتر است. اندازه گیری توصیف کمی از رفتار یاد گیرنده به دست می دهد. ارزشیابی توصیف کمی و کیفی است. ارزشیابی شامل داوری درباره مطلوب بودن یا مطلوب نبودن نتایج اندازه گیری است.

انواع ارزشیابی پیشرفت تحصیلی:

این ارزشیابی را با توجه به اهداف ارزشیابی به دو دسته ملاکی و هنجاری تقسیم می کنند.

تعریف ارزشیابی ملاکی:

در این نوع ارزشیابی عملکرد یادگیرنده براساس نوعی ملاک مطلق از پیش تعیین شده سنجیده میشود که همه دانش آموزان باید به آن برسند.

تعریف ارزشیابی هنجاری:

مبتنی بر ملاک نسبی می باشد و عملکرد آزمون شوندگان با هیچ ملاک از پیش تعیین شده ای سنجیده نمی شوند بلکه با عملکرد آزمون شوندگان دیگر که همان آزمون را گذرانده اند سنجیده می شوند.

هدف اصلی ارزشیابی هنجاری:

تعیین کنیم يك دانش آموز يا يك دانشجو ، در مقایسه با دانش آموز يا دانشجو یان دیگر ، چه وضعی دارد.

هدف اصلی ارزشیابی ملاکی:

هدف اصلی ارزشیابی ملاکی این است که تعیین کند دانش آموز چه مقدار از آنچه را که قرار بوده است بیاموزد، آموخته است .

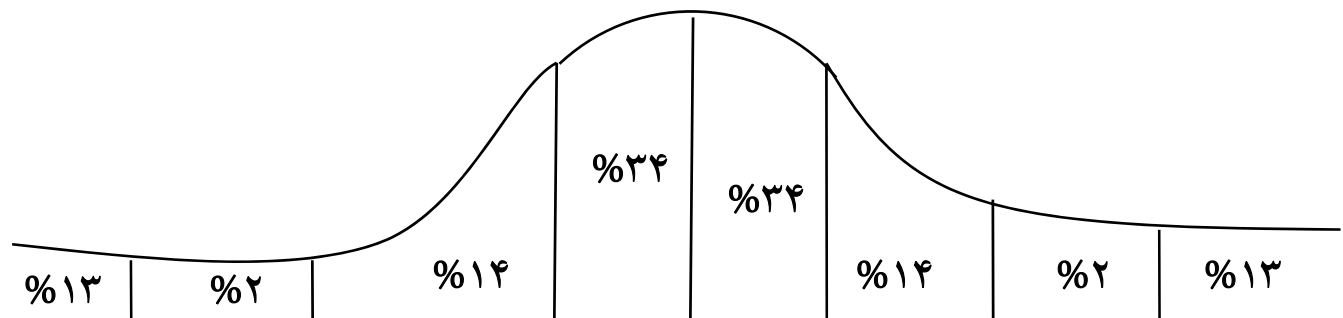
موارد کاربرد ارزشیابی هنجاری و ملاکی:

ارزشیابی هنجاری و آزمونهای مبتنی بر ملاک نسبی درسنجش هوش و استعداد ، و نیز در سنجش شخصیت و سایر جنبه های عاطفی به کار می روند. در سنجش پیشرفت تحصیلی از ارزشیابی ملاکی استفاده می شود.

شکل توزیع فراوانی نمرات آزمون های هنجاری:

نمرات آزمونهای هنجاری بصورت توزیع طبیعی پراکنده می شوند و اکثریت نمرات درحول و حوش میانگین قرارمی گیرندو تعداد کمی از آنها بالاتر و پایین تر از میانگین

قرار دارند.

شکل توزیع فراوانی نمرات آزمونهای ملاکی:

نمرات این نوع آزمون دارای کجی منفی است که نشان می دهد اکثریت بزرگی از آنها به هدفهای آموزشی موردنظر (ملاک مطلق) رسیده اند.

شیوه های ارزشیابی از نظر زمان اجرا:

ارزشیابی یک جریان مستمر است که در ضمن و پایان آموزش انجام می پذیرد از این نظربه سه نوع تکوینی ، تشخیصی و تراکمی تقسیم می شود.

تعریف ارزشیابی تکوینی:

این نوع ارزشیابی در طول دوره آموزشی، یعنی زمانی که فعالیت آموزشی معلم در جریان است و یادگیری دانش آموزان در حال تکوین می باشد، انجام می شود.

چگونگی انجام ارزشیابی تکوینی:

در پایان هر واحد درسی یک آزمون دقیق و مختصر که حاوی هدف های آموزشی آن واحد است اجرا می شود و براساس نتایج حاصل مشخص می شود که دانش آموز کدامیک از هدفهای آموزشی را آموخته و در یادگیری کدامیک ناموفق می باشد.

آزمون مورد استفاده در ارزشیابی تکوینی:

از آزمونهای ملاکی استفاده می شود. به طور عمده برای واریسی پیشرفت یادگیرندگان و تعیین نواقص روش آموزشی معلم به کار می روند. بهتر است از آنها به منظور نمره گذاری استفاده نشود.

تعریف ارزشیابی تشخیصی:

شبه ارزشیابی تکوینی است با هدف تشخیص مشکلات یادگیری دانش آموزان در یک موضوع درسی به کار می رود. این ارزشیابی باید بتواند روشهای مناسب رفع مشکلات را نیز نشان دهد.

آزمون مورد استفاده در ارزشیابی تشخیصی:

از آزمون های ملاکی یا وابسته به ملاک استفاده می شود. زیرا در این ارزشیابی هدف تشخیص مشکلات یادگیرندگان در یادگیری هدفهای دقیق آموزشی است.

تعریف ارزشیابی تراکمی:

مجموعه مطالب آموخته شده در طول یک دوره آموزشی می باشد.
هدف آن نمره دادن به دانش آموز و قضاوت درباره اثربخشی کار
معلم و برنامه درسی است.

آزمون مورد استفاده در ارزشیابی تراکمی:

در این ارزشیابی از آزمون های هنجاری استفاده می شود.

فصل دوم

تهیه طرح آزمون پیشرفت تحصیلی

هدف کلی فصل: آشنائی با طرز تهیه آزمون پیشرفت تحصیلی از طریق یادگیری نوشتن جدول مشخصات ، نحوه تعیین هدفهای دقیق آموزشی و چگونگی تقسیم بندی هدفهای آموزشی در سطوح مختلف یادگیری.

دو اقدام اساسی پیشرفت تحصیلی:

تعیین هدفهای آموزشی ، سنجش عملکرد یادگیرندگان در رابطه با این هدفها.

در این فصل با طرز تهیه طرح آزمون پیشرفت تحصیلی که وسیله سنجش عملکرد های دانش آموزان و دانشجویان آشنا می شویم.

تعریف هدفهای رفتاری آموزشی:

هدفهایی هستند که مقاصد آموزشی معلم را بر حسب رفتار قابل اندازه گیری یا عملکرد یادگیرنده بیان می کنند .

ویژگیهای مهم هدفهای کامل رفتاری:

۱- بر حسب رفتار قابل اندازه گیری نوشته می شود.

۱۲- شرایط عملکرد دارد.

۳- ملاک عملکرد دارد .

موارد استفاده از جدول مشخصات درس:

۱- تهیه طرح درس

۲- تهیه طرح آزمون

ویژگی های یک آزمون خوب تحصیلی:

به بهترین صورت منعکس کننده تمامی هدفهای آموزشی و همه محتوی
برنامه درسی باشد.

در چه صورتی یک آزمون دارای روایی می باشد:

که سؤالهای آن شامل نمونه درستی از هدفهای و محتوای درس باشد .

طبقه بندی هدفهای آموزشی «بلوم»:

در این طبقه بندی ابتدا هدفها به سه حوزه شناختی، عاطفی و روانی
- حرکتی تقسیم می شوند و هر حوزه نیز شامل تعدادی طبقه است.

تعریف هدفهای حوزه شناختی:

هدفهایی را شامل می شود که با یاد آوری یا باز شناسی دانش و رشد تواناییها و مهارت های ذهنی سروکار دارند.

تعریف هدفهای حوزه عاطفی:

شامل هدفهایی است که تغییرات حاصل در علاقه ها ، نگرشها و ارزشها و نیز رشد ارج شناسی و سازگاری را نشان می دهد.

تعریف هدفهای حوزه روانی-حرکتی:

حوزه روانی-حرکتی به زمینه مهارت‌های حرکتی و یا حرکات بدنی مربوط می شود .

طبقات اصلی هدفهای حوزه شناختی:

۱- دانش ۲- فهمیدن ۳- کاربرستن

۴- تحلیل ۵- ترکیب ۶- ارزشیابی

تعریف طبقه دانش:

دانش عبارت است از حفظ و نگهداری ذهنی مطالب آموخته شده

تعریف طبقه فهمیدن:

فهمیدن یعنی درک مطلب و درک هدف اصلی مطلب آموخته شده

تعریف طبقه کاربستن:

کاربستن یعنی به کارگیری مطالب انتزاعی (اندیشه های کلی ، قواعد اجرایی ، روشهای کلی) در موقعیتهای عینی و عملی .

تعریف طبقه تحلیل:

تحلیل یعنی شکستن یک مطلب به اجزاء تشکیل
دهنده آن

تعریف طبقه ترکیب:

ترکیب یعنی پهلوی هم گذاشتن جزئیات برای
ایجاد یک کل یکپارچه بصورت جدید و خلاق

تعریف طبقه ارزشیابی:

ارزشیابی یعنی داوری درباره ارزش مطالب و موضوعات برای مقاصدمعین ،
این طبقه از دو خرده طبقه تشکیل می شود:

۱- داوری براساس شواهد درونی

۲- داوری براساس ملاکهای بیرونی

تقسیم بندی آزمونهای پیشرفت تحصیلی :

۱ - آزمونهای عینی

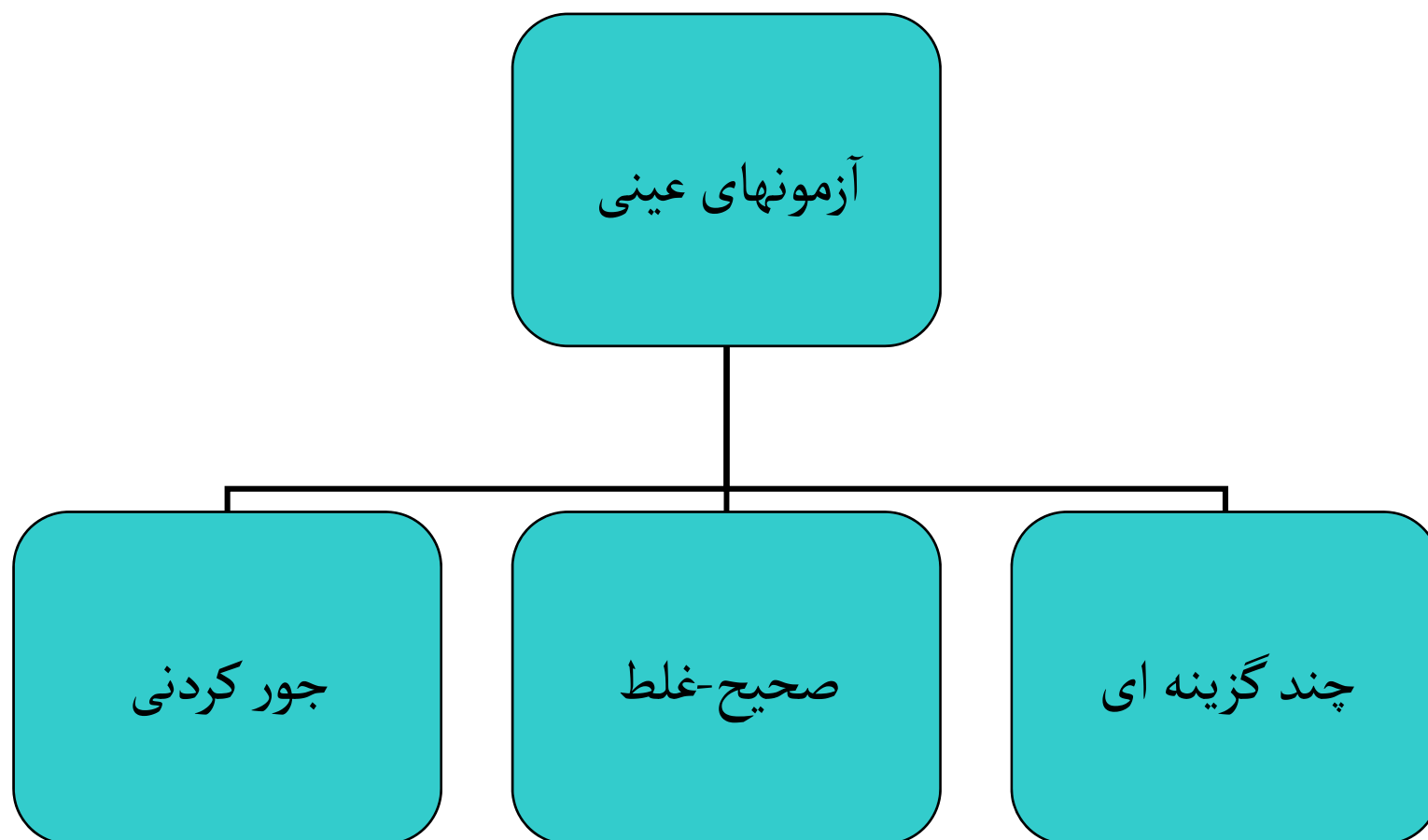
۲ - آزمونهای ذهنی

تعریف آزمونهای عینی:

آزمونهایِ عینی هستند که سؤال و جواب را همراه در اختیار آزمون شونده قرار می دهند و نظر شخصی مصحح هیچ دخالتی در نتیجه آنها ندارد .

انواع آزمونهای عینی:

تعریف آزمونهای ذهنی:

فقط سؤالات را در اختیار آزمون شونده قرار می دهند و او جوابها را در برگه امتحانی می نویسد . در تصحیح این نوع آزمونها نظر شخصی مصحح دخالت می کند . مانند آزمونهای تشریحی .

فصل سوم

آزمونهای تشریحی

هدف کلی فصل: آشنایی با انواع آزمونهای تشریحی و یادگیری نحوه تهیه و تصحیح سؤالات این نوع آزمون

ما در این فصل:

- انواع آزمونهای تشریحی.
- انواع فرایندهای یادگیری و هدفهای آموزشی که با این گونه آزمونها بهتر سنجیده میشوند.
- محاسن و معایب آنها.
- دلایل کاربرد آنها از سوی معلمان.
- روش تهیه و طرز تصحیح پاسخ آزمونهای تشریحی. را می خوانیم.

انواع آزمونهای تشریحی:

این آزمون ها با توجه به آزادی عمل آزمون شوند به دودسته
گسترده پاسخ و محدود پاسخ تقسیم می شوند .

ویژگی آزمونهای گسترده پاسخ :

۱- آزمون شونده در پاسخ دادن به این نوع سؤال آزاد است تا هرطور که مایل باشد. پاسخ سؤال را بنویسد .

۲- این آزمون برای سنجش هدف های ترکیب و ارزشیابی مناسب است .

ویژگی آزمونهای محدود پاسخ:

۱- آزمون شونده از نظر زمان و مقدار پاسخ محدود است و شرایطی دارد.

۲- برای اندازه گیری توانایی یادگیرندگان در سطوح فهمیدن ، کار بستن و تحلیل مناسب است.

محاسن آزمونهای تشریحی:

.تهیه آنها آسان است ،

- تنها وسیله موجود برای سنجش توانایی فرد در پروراندن جواب می باشد.

. توانایی پاسخ دادن به سئوالها را می سنجند نه انتخاب پاسخها را.

. موقعیتهای واقعی تری دارند.

معایب آزمونهای تشریحی:

- نمونه کوچکی از محتوا و هدفهای آموزشی را اندازه می گیرند.
- تصحیح برگه های امتحانی این گونه آزمونها نمی تواند با دقت و به طور عینی انجام گیرد.
- تصحیح برگه های امتحانی این آزمونها بسیار وقت گیر است.

قواعد تصحیح سؤوالهای تشریحی:

- ۱- تصحیح پاسخ براساس هدف سؤال
- ۲- تهیه پاسخ کلید برای هر سؤال
- ۳- نوشتن اظهار نظر برای اشتباهات در روی برگه
- ۴- استفاده از روش تحلیلی و کلی برای نمره گذاری

قواعد تهیه سؤالهای تشریحی:

- در نوشتن صورت سؤالهای آزمون يك درس ، با رسم جدول مشخصات آن درس ، دقت کنید که سؤالها به طور مستقیم به هدفهای آموزشی مربوط شوند.

○ تنها به اندازه گیری هدفهایی محدود کنید که با سایر انواع آزمونها به خوبی قابل اندازه گیری نیستند.

○ از کار برد کلمات «چه کسی، چه وقت، کجا» و جز اینها پرهیزید.

○ صورت سؤالهای تشریحی را با عبارات و کلمات واضح و روشن بنویسید و از کلی گویی و ابهام در بیان پرهیزید.

○ تا حد امکان از سؤالهای تازه و موقعیتهای جدید استفاده کنید.

○ سؤالهای مربوط به موضوعات و عقاید بحث
انگیز باید طوری طرح شوند که از آزمون
شونده بخواهند تا شواهد لازم برای مستند
کردن عقیده انتخابی را بیان کند، نه اینکه از
او بخواهند تا صرفاً عقاید شخصی خود را
شرح دهد.

○ به آزمون شوندگان حق انتخاب چند سؤال از میان تعدادی سؤال را ندهید.

○ برای پاسخ دادن به سؤالات، زمان کافی در نظر بگیرید و زمان هر سؤال را نیز به طور جداگانه مشخص کنید.

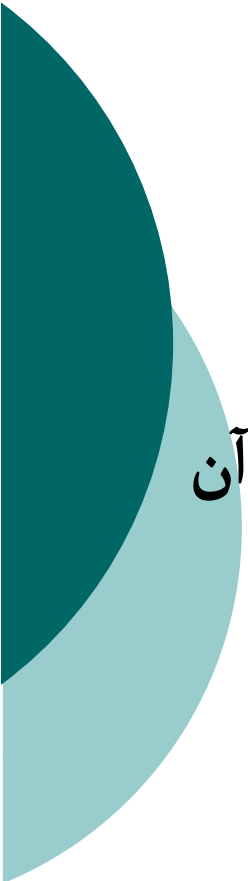

○ با نوشتن سؤالاتی که به جواب کوتاه نیاز دارند، تعداد سؤالات را افزایش دهید .

○ عواملی را که در ارزشیابی دخالت دارند را از پیش تعیین کنید و آنها را به اطلاع آزمون شوندگان برسانید .

کاربرد پرسش شفاهی:

این پرسشها که نوعی سؤال تشریحی هستند برای تشخیص مشکلات یادگیری دانش آموزان به کار می روند ، و آزمون مناسبی برای دانش آموزان معلول جسمی می باشند.

فصل چهارم:

آزمونهای کوتاه پاسخ

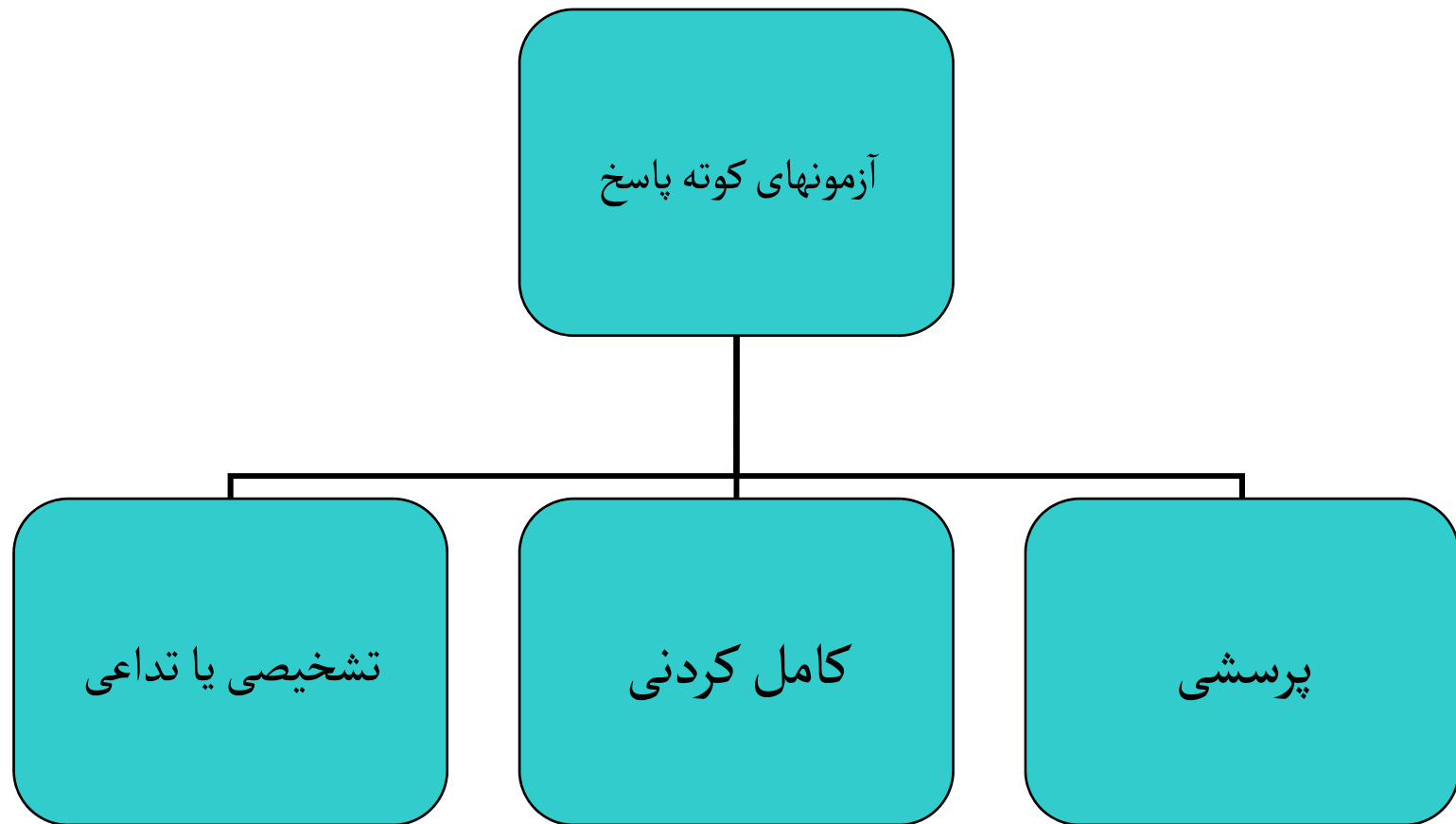
هدف کلی: آشنائی با آزمونهای کوتاه پاسخ ، شناسائی انواع مختلف آن و یادگیری طرز تهیه سؤالهای این نوع آزمون و تشخیص معایب ، محاسن و موارد استفاده آنها.

تعریف آزمونهای کوتاه پاسخ:

مجموعه ای سؤال مختصر که غالباً برای سنجش هدفهای آموزشی سطح پایین طرح می شوند ، تشکیل می شود. تا کلمه ، عبارت ، جمله ، عدد ، علامتی را در پاسخ به يك سؤال یا تکمیل يك جمله بنویسند.

انواع آزمونهای کوتاه پاسخ:

مثالی برای آزمون کوتاه پاسخ پرسشی:

سؤال: مرکز استان مازندران کجاست؟

پاسخ: ساری

مثالی برای آزمون کوتاه پاسخ کامل کردنی:

سؤال: بزرگترین دریاچه دنیا ، دریاچه --- است

پاسخ : خزر

مثالی برای آزمون کوتاه پاسخ تشخیصی یا تداعی:

سؤال: بعد از نام هر استان ، نام مرکز آن را بنویسید.

سؤال : خوزستان پاسخ : اهواز

سؤال: خراسان پاسخ: مشهد

نظر ایبل درباره آزمونهای کوتاه پاسخ:

این آزمون ها به طور عمده با کلمات و اعداد سرو کار دارند معمولاً شامل یک کلمه یا یک عدد می شوند و همه آنها برای اندازه گیری هدف های طبقه دانش به کار می روند.

مواقعی که برای اندازه گیری هدفهای سطح بالاتر استفاده می شود:

۱- توانایی تفسیر ساده اطلاعات و کاربرد قواعد

۲- توانایی حل کردن مسایل عددی در ریاضیات و علوم

۳- توانایی دستکاری نمادهای ریاضی و حل کردن معادله های ریاضی و
شیمیایی.

محاسن آزمونهای کوتاه پاسخ:

۱- اجرای آنها آسان است.

۲- تقلب را کاهش می دهد.

۳- نسبت به آزمونهای چند گزینه ای دیگر اطلاعات تشخیصی بیشتری را در اختیار معلمان می گذارد.

۴- حدس کورکورانه وجود ندارد.

معایب آزمونهای کوتاه پاسخ:

- ۱- نمی توان برای سنجش هدفهای سطح بالای یاد گیری استفاده کرد.
- ۲- کار برد زیاد این نوع سؤاها سبب تشویق یاد گیرندگان به حفظ کردن اطلاعات جزئی خواهد شد. ۳- تصحیح و نمره گذاری به دقت و سرعت آزمونهای عملی نیست.

قواعد تهیه سؤالهای آزمون کوتاه پاسخ:

- هر سؤال باید شامل موضوع مهمی باشد.
- پاسخ مشخص و واحدی داشته باشد.
- واحد مقیاس و میزان دقتی را که در محاسبات باید رعایت شود ، مشخص شود.
- کلمات و عبارات مهم در آن حذف شوند.

-
-
- در سوالات کامل کردنی که برای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی به کار می روند تعداد زیادی جای خالی منظور نکنید.
 - جای خالی سوالهای کامل کردنی را تا آنجا که ممکن است در قسمت آخر سوال قرار دهید.

-به جای سؤالهای کامل کردنی، از سؤالهای پرسشی استفاده کنید.

-در سؤالات کامل کردنی، از کار برد اشارات دستوری و هر چیزی که جواب سؤال را مشخص کند بپرهیزید.

-صورت سؤال را با نقل عین جملات کتاب ننویسید.

تعریف آزمونهای مسائل عددی:

بنظر «ایبل» نوع ویژه ای از آزمونهای کوتاه پاسخ هستند که به آنها آزمونهای مسائل عددی می گویند.

سؤالات آنها مربوط به محاسبات عددی می شود.

قواعد تهیه سؤالهای مسائل عددی:

علاوه بر قواعد کلی تهیه سؤال آزمونهای کوتاه پاسخ شامل قواعد دیگری نیز به شرح زیر می شوند:

- استفاده از اعداد ساده

- طرح مسایلی که جواب صحیح داشته باشند.

- مشخص کردن میزان دقت مورد نیاز و واحد اندازه گیری

- تجزیه مسائل پیچیده به چند مسئله ساده

فصل پنجم

آزمونهای صحیح و غلط و جور کردنی

هدف کلی: آشنائی با آزمونهای صحیح و غلط و جور کردنی و شناسائی انواع این آزمونها و معایب و محاسن آنها و یادگیری قواعد تهیه و استفاده از آنها.

در این فصل:

آزمون صحیح-غلط و آزمون جورکردنی را معرفی می کنیم. درمقایسه با آزمون چند گزینه ای که متداول ترین نوع آزمون عینی است. و آسان تر تهیه می شود.

تعریف آزمونهای عینی:

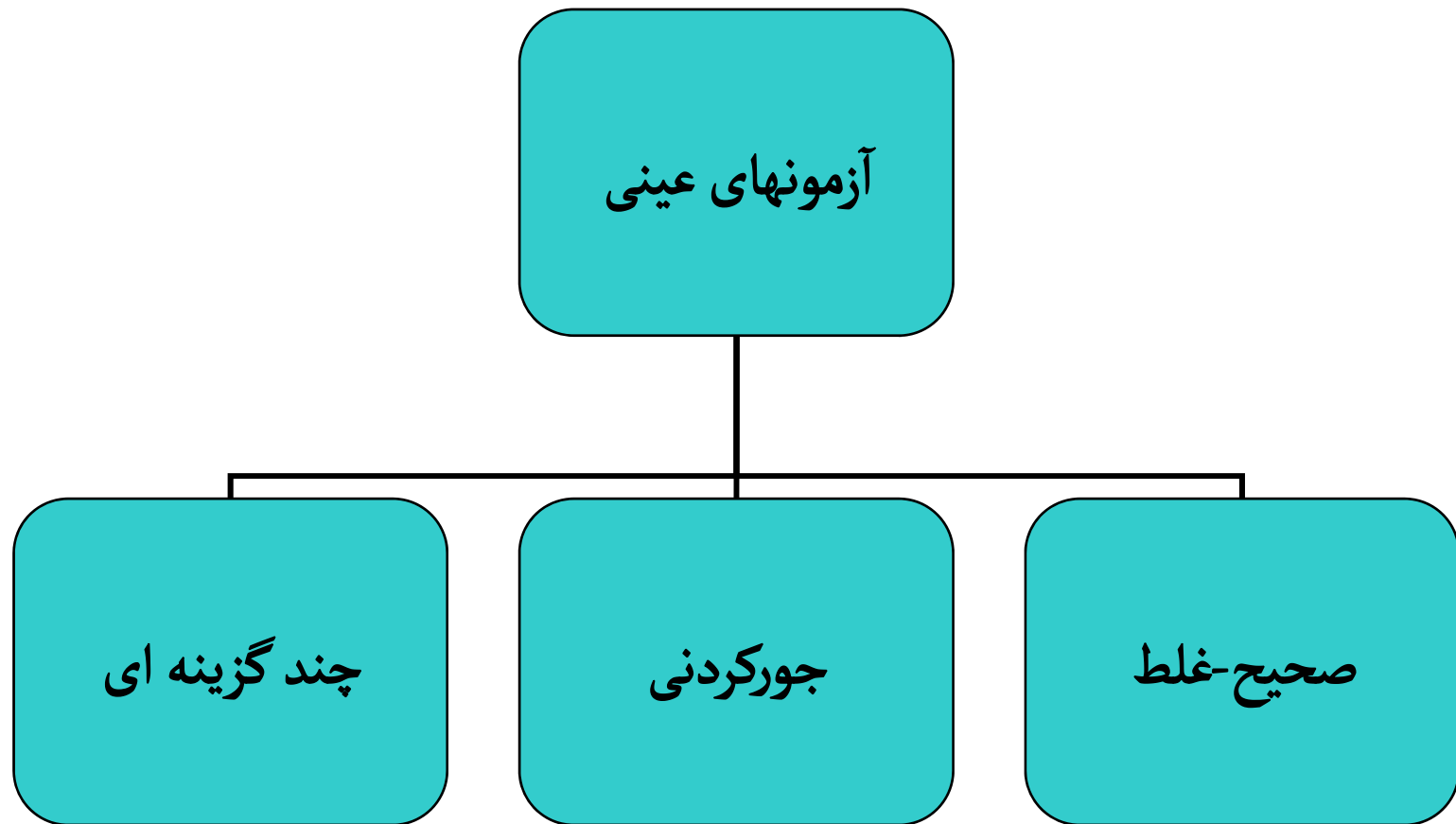
تصحیح جواب آنها به طور کاملاً دقیق و عینی انجام می گیرد و در آن نظر شخصی مصحح هیچگونه دخالتی ندارد به همین دلیل غیر ذهنی می گویند و توانایی باز شناسی را تشخیص می دهد.

آزمونهای صحیح - غلط و جورکردنی:

این آزمونها جزء آزمونهای عینی می باشند ، تهیه آنها نسبتاً آسان است
و کاربرد کلاسی زیادی دارند.

انواع آزمون عینی:

آزمونهای صحیح-غلط:

تعدادی سؤال یا جمله در اختیار آزمون شوندگان گذاشته می شود.
او صحیح یا غلط بودن آن را تعیین می کند.

انواع سؤالات صحیح و غلط:

- نوع صحیح . غلط

- نوع بله . نه

- نوع اصلاحی

- نوع خوشه ای

تعریف سؤالات نوع صحیح . غلط:

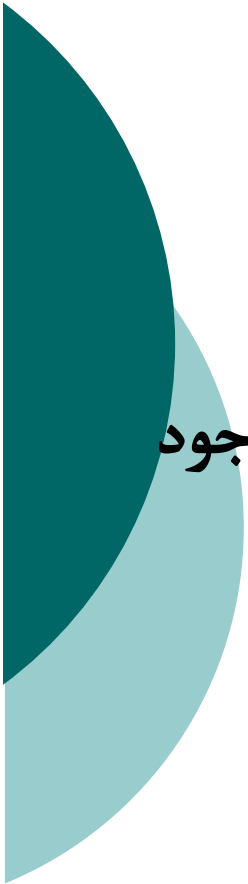
در این نوع سؤال یک جمله خبری در اختیار آزمون شونده گذاشته می شود و از او خواسته می شود تا درستی یا نادرستی آن را تشخیص دهد. مثال:

مجموع زاویه ها داخلی هر چهار ضلعی 360° درجه است . صحیح . غلط

تعریف سؤالات نوع بله .نه:

در این نوع سؤال یک جمله استفهامی به آزمون شونده داده می شود
و او باید جواب بله یا نه را مشخص کند. مثال:
مرکز استان آذربایجان غربی شهر تبریز است ؟
بله .نه

تعريف سوالات نوع اصلاحي:

در این نوع سؤال به آزمودنی جمله ای داده می شود که در آن غلطی وجود دارد و او باید غلط را تشخیص دهد و درستش را بنویسد. مثال: جذر عدد ۶۴، ۹ است.

دانش آموز باید ۹ را خط بزند و به جای آن عدد ۸ را قرار دهد.

ویژگی سؤالات نوع اصلاحی:

سؤالات اصلاحی تنها سؤال صحیح . غلط هستند که علاوه بر تشخیص ، یادآوری و بازخوانی نیز در آن ضروری است.

تعریف سؤالات نوع خوشه ای:

در این نوع سؤال تنه سؤال به صورت یک جمله ناتمام نوشته می شود و به دنبال آن تعدادی جواب قرار می گیرد. هر یک از جوابهای پیشنهادی باید به عنوان صحیح و غلط مورد قضاوت قرار گیرند.

مثال برای سؤال نوع خوشه ای:

میانگین حسابی :

الف- یکی از اندازه گیری های گرایش مرکزی است. صحیح-غلط

ب- کمتر از میانه تحت تاثیر نمرات خیلی بزرگ یا خیلی کوچک قرار می گیرد. صحیح-غلط

ج- رابطه همبستگی بین دو متغیر را نشان می دهد

صحیح-غلط

محاسن آزمون صحیح - غلط:

- بیان موضوعهای درسی در قالب عبارات ساده

- سادگی تهیه

- عینی بودن تصحیح جوابها

- زیادی تعداد آنها در هر جلسه امتحان

معایب آزمونهای صحیح- غلط:

-این آزمونها اغلب برای سنجش اطلاعات جزئی و کم اهمیت به کار می روند.

-حدس زدن گورانه در آنها خیلی دخالت دارند.

ادامه معایب صحیح-غلط:

- کاربرد زیاد آنها سبب تأکید بی مورد بر حفظ طوطی وار اطلاعات کم اهمیت می شود.

- بیشتر برای سنجش هدفهای سطح پایین مفیدند و تواناییهای پیچیده سطح بالا را اندازه نمی گیرند. بنظر ایبل این ایرادها به طراحان سؤال است.

قواعد تهیه سؤالهای صحیح-غلط:

○ سؤالها را مختصر ، ساده و روشن بنویسید.

○ جملاتی به کار برید که به طور آشکار درست یا

غلط باشند.

○ از کاربرد کلماتی چون همه ، بعضی وقتها ، غالباً ، هرگز ، از این قبیل

پرهیزید.

ادامه قواعد تهیه سؤال:

- طول سؤالهای صحیح و غلط هم اندازه باشد.
- تعداد سؤالهای صحیح و غلط به یک اندازه باشد.
- سؤالهای صحیح-غلط را از روی جملات کتاب ننویسید.
- هر سؤال به یک هدف آموزشی مهم مربوط باشد و از گنجاندن مطالب بی اهمیت پرهیزید.

آزمونهای جور کردنی:

○ از تعدادی سؤال تشکیل می شوند که هریک از آنها شامل دو ستون معرف پرسشها و ستون دیگر نشان دهنده پاسخهاست. وظیفه آزمون شونده ، پاسخها را به پرسشها مربوط کردن است.

مثال برای آزمونهای جور کردنی:

۱- پنسیلین الف. ماری کوری

۲- پرتو ب. دی باکی

۳- رادیوم پ. فلمینگ

ت. هاروی

محاسن سؤالات جور کردنی:

۱- تعدادزیادی از آنها را می توان در یک زمان معین مورد استفاده قرار داد.

۲- به سرعت و سهولت تصحیح می شوند.

۳- تصحیح آنها بصورت عینی است.

معایب آزمونهای جورکردنی:

- ابهام در راهنماییها وسوق به یادگیریهای سطحی

- طولانی بودن پرسشها و پاسخ ها

- ناهمگون یا مبهم بودن پاسخها

- مبهم بودن پرسشها

قواعد تهیه سؤالهای جور کردنی:

- پرسشها و پاسخها متجانس یا همگون باشد.
- طول و فهرستهای پرسش و پاسخ را کوتاه انتخاب کنید.
- در راهنمای سؤال، اطلاعات لازم را در باره نحوه مقایسه و جور کردن پرسشها و پاسخها بنویسید.

ادامه قواعد تهیه سؤال:

- همه پرسشها و پاسخهای يك سؤال را در يك صفحه قرار دهید.
- فهرست پاسخها را به طور منطقی مرتب کنید.
- در پرسشهای سؤالهای جور کردنی از کاربرد جملات نیمه تمام خودداری کنید.

قواعد تهیه سؤالهای جور کردنی:

پرسشها را با شماره و پاسخها را با حروف مشخص کنید.
هر يك از پاسخها باید برای تمام پرسشهای يك سؤال درست جلوه کند.

از نوشتن سؤالهایی که پرسشها و پاسخهای آنها با هم جور می شوند پرهیزید.